Elektronicznie podpisany przez:
Beata Maria Chmielewska
dnia 3 grudnia 2025 r.

UCHWAŁA Nr RIO.II-00311-20/2025
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku
z dnia 3 grudnia 2025 r.

w sprawie wyrażenia opinii o projekcie uchwały Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Białowieża na lata 2026–2029 wraz z prognozą kwoty długu i spłat zobowiązań na lata 2026–2038

Na podstawie art. 13 pkt 12 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2025 r., poz. 7), art. 230 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2025 r., poz. 1483) oraz Zarządzenia Nr 7/2023 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku z dnia 27 lipca 2023 r. w sprawie wyznaczenia składów orzekających i ich przewodniczących,

Skład Orzekający w osobach:

Beata Chmielewska – przewodnicząca
Agnieszka Gerasimiuk – członek
Marlena Stachurska–Janczyło – członek

opiniuje pozytywnie

projekt uchwały Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Białowieża na lata 2026–2029 wraz z prognozą kwoty długu i spłat zobowiązań na lata 2026–2038, przedłożony przez Wójta Gminy Białowieża, wnosząc zastrzeżenie i uwagi zawarte w uzasadnieniu.

Uzasadnienie

Skład Orzekający sformułował opinię o projekcie uchwały Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Białowieża na lata 2026–2029 wraz z prognozą kwoty długu i spłat zobowiązań na lata 2026–2038, zawartym w Zarządzeniu Nr 44.2025 Wójta Gminy Białowieża z dnia 13 listopada 2025 roku z uwzględnieniem projektu budżetu Gminy Białowieża na 2026 rok, przyjętego Zarządzeniem Nr 45.2025 Wójta Gminy Białowieża z dnia 13 listopada 2025 roku.

Projekt budżetu przewiduje dochody ogółem w wysokości 21 105 125,00 zł (w tym dochody: bieżące – 19 229 619,00 zł, majątkowe – 1 875 506,00 zł) oraz wydatki ogółem w kwocie 23 790 450,00 zł (w tym wydatki: bieżące – 16 584 446,00 zł, majątkowe – 7 206 004,00 zł). Planowany na rok 2026 deficyt budżetu, w wysokości 2 685 325,00 zł ma być sfinansowany przychodami pochodzącymi z:

— wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych – 2 675 325,00 zł;

— niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i dochodów z opłat za koncesję na sprzedaż alkoholu – 10 000,00 zł.

Planowana w projekcie łączna kwota przychodów wynosi 3 185 565,00 zł, natomiast rozchody stanowiące spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań zaplanowano w ogólnej wysokości 500 240,00 zł.

Odnośnie przyjętej w prognozie wartości przychodów wewnętrznych Skład Orzekający, w ślad za opinią o projekcie uchwały budżetowej na 2026 rok (wyrażoną w uchwale Nr RIO.II–00310–20/2025 Składu Orzekającego z dnia 3 grudnia 2025 r.) zastrzega, iż przy ocenie sposobu sfinansowania deficytu i rozchodów budżetu w 2026 roku przyjął założenie, że wykonanie budżetu w roku 2025 nastąpi na poziomie zbliżonym do przewidywanego.

Ogólne zadłużenie gminy na koniec 2026 roku wyniesie 5 989 980,00 zł (co stanowi 28,38% planowanych dochodów budżetowych ogółem, a w odniesieniu do dochodów bieżących – 31,15%). W prognozowanym okresie gmina nie planuje zaciągania nowych zobowiązań, a nadwyżki budżetu przeznaczone zostaną na spłatę zadłużenia, którego całkowita spłata nastąpi w 2038 r.

Ujęta w projektowanym budżecie wielkość spłat istniejącego zadłużenia wraz z kosztami jego obsługi, jak również realizacja określonych wartości w zakresie dochodów i wydatków bieżących, nie spowoduje w 2026 r. i w latach kolejnych przekroczenia dopuszczanego poziomu indywidualnego wskaźnika spłaty zobowiązań, wynikającego z relacji określonej w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Zachowanie relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych tj. pomiędzy wskaźnikami planowanych w poszczególnych latach spłat zobowiązań a wskaźnikami dopuszczalnych limitów spłat, oparte jest (dla dopuszczalnych limitów spłat) przede wszystkim na założeniu osiągania tzw. nadwyżek operacyjnych (we wszystkich latach objętych prognozą) czyli dodatnich różnic między dochodami i wydatkami bieżącymi (sald operacyjnych spełniających reguły wydatkowe z art. 242 ustawy), a ponadto na projekcji dochodów ze sprzedaży majątku (w latach 2026–2029 dochody z tego źródła przyjęto w wysokościach odpowiednio: 140 000,00 zł; 30 000,00 zł; 32 000,00 zł; 32 000,00 zł – ich poziom zasadniczo nie odbiega od dotychczas realizowanego).

Zgodnie z projektem budżetu w 2026 roku założono nadwyżkę operacyjną w wysokości 2 645 173,00 zł, a w kolejnych latach zaplanowano wielkości z powyższego tytułu w przedziale od 2 718 965,00 zł (rok 2027) do 3 710 200,00 zł (rok 2038). Wskazania wymaga, że wartości nadwyżek operacyjnych osiągniętych w latach 2019, 2021–2025 pozostają w granicach od 180 414,51 zł (rok 2024) do 3 108 901,24 zł (rok 2022), jedynie w roku 2020 odnotowano deficyt operacyjny w wysokości 18 049,03 zł, a ich średnia arytmetyczna z przywołanego okresu wyniosła 1 167 713,24 zł (uwzględniając przewidywane wykonanie 2025 roku). W związku z powyższym, **Skład Orzekający zatrzega, że wartość nadwyżek operacyjnych szacowanych w opiniowanym projekcie została ustalona na poziomie, który może być trudny do zrealizowania i jest zależna od korzystnego kształtowania się czynników otoczenia makroekonomicznego.**

Reasumując, ze względu na zaprognozowany do 2038 roku okres spłaty zobowiązań, zaprojektowany poziom nadwyżek operacyjnych, jak również identyfikowane ryzyko niestałości wartości zaprezentowanych w WPF gminy w związku z dynamicznie zmieniającym się otoczeniem gospodarczym **niezbędne jest stałe monitorowanie sytuacji finansowej Gminy Białowieża w celu zachowania właściwych relacji dla możliwości obsługi długu publicznego.**

W odniesieniu do merytorycznej i formalnej poprawności projektu uchwały Wieloletniej Prognozy Finansowej Skład Orzekający wskazuje, iż w tabeli WPF w wierszu „Wykonanie 2025” oraz w wierszu „2026” należy zweryfikować wartość przychodów wewnętrznych angażowanych w celu pokrycia deficytu tj. w kol. 4.2.1 „Nadwyżka budżetowa z lat ubiegłych, w tym na pokrycie deficytu budżetu” oraz w kol. 4.3.1 „Wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy, w tym na pokrycie deficytu budżetu”. W treści uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Białowieża na lata 2026–2029 wraz z prognozą kwoty długu i spłat zobowiązań na lata 2026–2038 w § 4 wskazano niewłaściwy tytuł uchylanej uchwały. Ponadto w tabeli WPF wystąpiły rozbieżności w stosunku do zaplanowanych w projekcie budżetu wartości, które przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Nazwa kolumny	WPF	Budżet	Różnica
9.2	Dochody majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	0,00	615 306,00	- 615 306,00
9.2.1	Dochody majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy, w tym:	0,00	615 306,00	- 615 306,00
9.2.1.1	środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	0,00	615 306,00	- 615 306,00
9.4	Wydatki majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	0,00	1 078 665,00	- 1 078 665,00
9.4.1	Wydatki majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy, w tym:	0,00	1 078 665,00	- 1 078 665,00
9.4.1.1	finansowane środkami określonymi w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	0,00	615 306,00	- 615 306,00

Mając powyższe na uwadze, Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

POUCZENIE:

Od niniejszej uchwały służy prawo wniesienia odwołania do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku, ul. Branickiego 13, w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodnicząca Składu Orzekającego

Beata Chmielewska